

www.sdocp.ir

انجمن صنفی تولیدکنندگان جوجه یک روزه

تخلیصی بر تولید و بازار کنجاله سویا

»

ایران و جهان

فهرست

- ۱.....چکیده
- ۲.....مقدمه
- ۴.....کنجاله سویا یک پروتئین ایده آل برای طیور
- ۴.....تاریخچه استفاده از کنجاله سویا
- ۵.....کنجاله سویا و صنعت یکپارچه تولید جوجه های گوشتی
- ۵.....عرضه کنندگان کنجاله سویا
- ۶.....صادرکنندگان
- ۷.....تقاضای کنجاله سویا
- ۷.....واردکنندگان
- ۸.....ذخایر کنجاله سویا
- ۹.....وضع کنجاله سویا در ایران
- ۹.....واردات کنجاله سویا در ایران
- ۱۰.....تولید کنجاله سویا در ایران
- ۱۱.....قیمت کنجاله سویا در ایران
- ۱۲.....عوامل مؤثر بر قیمت سویا
- ۱۲.....زنگ سویا
- ۱۲.....خوراک دام
- ۱۲.....قیمت سایر دانه های زراعی
- ۱۳.....آب و هوا

کاهش استفاده از فرآورده‌های فرعی گوشت ۱۳

گزارش تحلیلی قیمت سویا در بازارهای جهانی ۱۳

پیش خرید کنجاله سویا ۱۴

پیش‌بینی قیمت‌ها در آینده ۱۵

چکیده

کنجاله سویا اصلی‌ترین تأمین‌کننده پروتئین در جیره‌های طیور است. این محصول حدود ۲۵ درصد از جیره‌های معمول طیور را تشکیل داده و قیمت آن تأثیر زیادی بر قیمت تمام شده محصولات طیور دارد. با وجودی که بزرگترین تولیدکننده کنجاله سویا در جهان کشور چین است، اما بزرگترین صادرکنندگان کنجاله سویا کشورهای آرژانتین و برزیل هستند. بزرگترین واردکننده‌گان کنجاله سویا ۲۷ کشور اتحادیه اروپا و پس از آن عمدتاً کشورهای شرقی آسیا هستند.

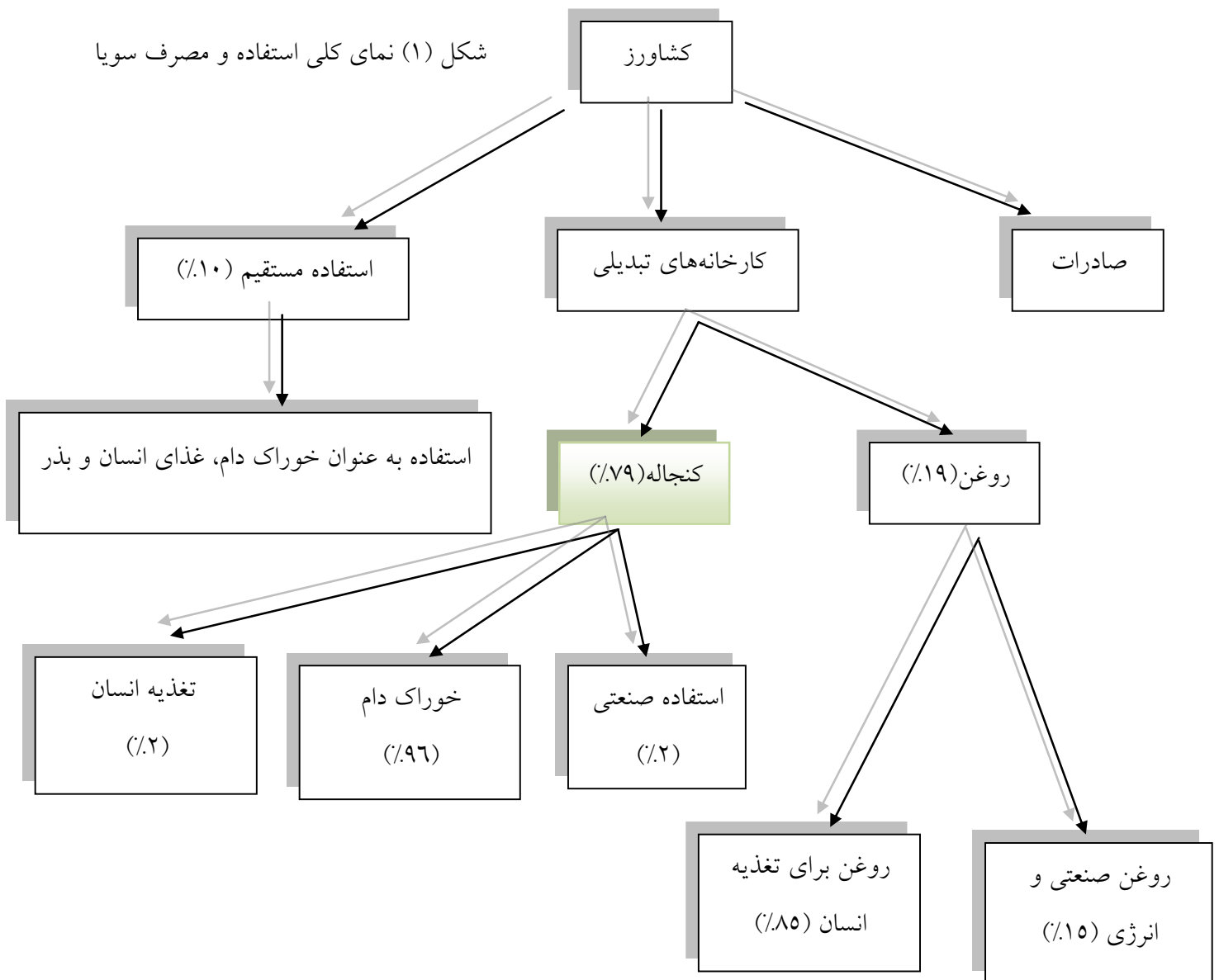
ایران ششمین کشور واردکننده کنجاله سویا است. پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهد میزان مصرف و واردات ایران برای سال آینده روند افزایشی دارد. قیمت این محصول تحت تأثیر عوامل مختلفی مانند عوامل مؤثر بر میزان تولید مثل بیماریها، آب و هوا و...، قیمت سایر دانه‌های زراعی و شرایط اقتصادی جهان تغییر می‌کند. قیمت این محصول در ایران به طور عمده تحت تأثیر قیمت‌های جهانی است ولی عواملی مانند نوسانات نرخ ارز تا حدی بر روی قیمت آن مؤثر است. پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهد قیمت کنجاله سویا تا اواسط سال ۲۰۱۲ روند صعودی و پس از آن روند نزولی خواهد داشت.

مقدمه

سویا (Soybean) یک گونه از لگومها است که بومی جنوب شرقی آسیا است. دانه سویا جزو دانه‌های روغنی است و استفاده اصلی آن برای استخراج روغن است. موارد استفاده خوراکی روغن سویا در طبخ غذا، انواع چاشنی سالاد و همچنین جایگزین کره حیوانی مانند مارگارین می‌باشد. از روغن سویا استفاده‌های صنعتی نیز می‌شود که شامل استفاده در تولید جوهر چاپگرها، تولید بیودیزل^۱ و... است.

شکل (۱) نمای کلی استفاده و مصرف سویا

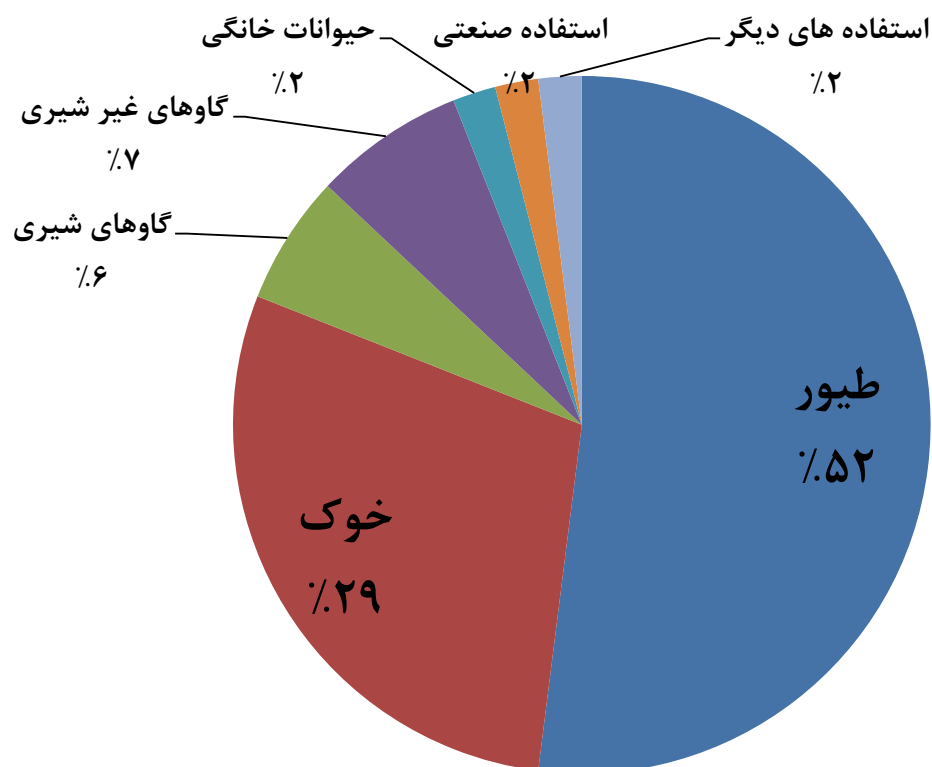

¹ Biodiesel

شکل (۱) نمای کلی استفاده از سویا و مصارف آن را نشان می‌دهد. از آسیاب کردن باقی‌مانده جامد روغن‌گیری شده سویا، کنجاله سویا بدست می‌آید. کنجاله سویا یکی از ارکان اصلی جیره‌های طیور است. این ماده غذایی تقریباً ۶۶ درصد پروتئین جیره‌های معمول طیور را تأمین می‌کند. کنجاله سویا عمدتاً از دانه‌های زرد رنگ سویای پوست‌کنده و تمیز بدست می‌آید. با توجه به اینکه رنگ پوسته بذر سویا تیره است، در صورتی که پوسته این دانه به خوبی جدا نشده باشد، کنجاله تیره‌تر شده و دارای کیفیت پایین‌تری خواهد بود. مطابق استاندارد آمریکا ترکیب کنجاله سویا ۴۸ که معمولترین نوع کنجاله سویا است، باید شامل ۸۹ درصد ماده خشک، ۴۸ درصد پروتئین خام، ۱ درصد روغن و ۳ درصد فیبر خام باشد.

نمودار (۱) مصارف عمده کنجاله سویا (۲۰۰۸)

کنجاله سویا یک پروتئین ایده‌آل برای طیور

کنجاله سویا منبع اصلی تأمین پروتئین طیور است. دلایل استفاده از این محصول در جیره طیور شامل ثبات نسبی در ترکیبات آن، در دسترس بودن آن در کل سال و بالا بودن محتوای پروتئین خام آن است. کنجاله سویا از دیگر گیاهانی که برای پروتئین آنها کشت می‌شوند دارای پروتئین خام بیشتری است. کنجاله سویا دارای اسید آمینه کل و اسید آمینه قابل هضم برابر یا بیشتری نسبت به دیگر گیاهان پروتئینی است. احتمالاً کنجاله سویا تنها تأمین کننده پروتئین در جیره طیور است، که هیچ گونه محدودیتی در میزان مصرف آن وجود ندارد. هنگامی که به درستی کنجاله سویا در معرض گرما قرار گرفته باشد و عامل بازدارنده تریپسین آن غیر فعال شده باشد، هیچ عامل ضد تغذیه‌ای عمده‌ای در آن باقی نمی‌ماند.

به استثنای کمبود متیونین در کنجاله سویا، این کنجاله یک پروتئین ایده‌آل برای تمام گونه‌های طیور است. البته امروزه به طور اقتصادی متیونین در کارخانه‌های شیمیایی برای مکمل سازی جیره طیور ساخته می‌شود.

تاریخچه استفاده از کنجاله سویا

با استفاده وسیعی که از این محصول در تغذیه طیور می‌شود، تصور اینکه حدود ۵۰ سال قبل کنجاله سویا تأمین کننده عمده پروتئین نبوده است مشکل به نظر می‌رسد. در اوایل دهه ۱۹۴۰ میلادی عمده تولید کنندگان خوراک طیور کارخانه‌های آرد بودند، که محصولات فرعی آرد گندم، جو و... را به عنوان خوراک طیور بفروش می‌رساندند. مکمل‌هایی از قبیل پودر گوشت، پودر گوشت و استخوان و پودر ماهی علاوه بر استفاده به عنوان منبع پروتئینی، به عنوان منبع ویتامین و مواد معدنی نیز استفاده می‌شده است. آغاز جنگ جهانی دوم باعث افزایش تقاضا برای گوشت شد، در حالی که منابع واردات گوشت محدود بود. این محدودیت باعث توجه به کنجاله سویا به عنوان یک منبع بالقوه پروتئینی شد. توسعه و پیشرفت روشهای گرمادهی به کنجاله سویا برای غیر فعال کردن عامل بازدارنده تریپسین آن، به همراه پیشرفت سیستمهای تولید ویتامین به روشهای شیمیایی و تخمیری، باعث افزایش سریع تقاضا برای کنجاله سویا شد. عامل نهایی که موجب افزایش بیشتر برای تقاضای کنجاله سویا شد، کشف ویتامین B12 در سال ۱۹۴۸ بود. این پایانی بر ضرورت وجود پروتئین حیوانی در جیره‌های طیور بود.

کنجاله سویا و صنعت یکپارچه تولید جوجه‌های گوشتی

توسعه سیستم‌های یکپارچه تولید طیور (integration) در دهه ۱۹۵۰ آغاز شد، در زمانی که شرکتها و افراد پیشتاز سیستم‌هایی را ایجاد کردند که تمام فرآیندهای تولید طیور از جوجه کشی، کارخانه خوراک، کشتارگاه و بسته‌بندی را کنترل می‌کردند. این افراد کارخانه‌های خوراک خود را تأسیس کردند، هیچ تمایلی به استفاده از محصولات فرعی کارخانه‌های آرد نداشتند، و به دنبال یک منبع ارزان و قابل اتکای پروتئین بودند. توسعه سیستم برنامه نویسی خطی برای تنظیم نمودن جیره‌های طیور در اواسط دهه ۱۹۶۰ انگیزه بیشتری را برای استفاده از کنجاله سویا را فراهم نمود. متخصصان تغذیه شروع به استفاده از کامپیوتر برای تنظیم جیره طیور کردند. آنها به سرعت فرمول‌های ساده‌ای برای جیره‌های طیور که شامل ذرت، کنجاله سویا، یک منبع حاوی متیونین، ویتامین و مواد معدنی بود پیدا کردند که علاوه بر کارایی بالا دارای حداقل قیمت نیز بود. افزایش سریع تقاضا برای گوشت طیور باعث افزایش بیشتر تقاضا برای کنجاله سویا شد.

عرضه‌کنندگان کنجاله سویا

تولیدکنندگان

پیش‌بینی می‌شود که در سال ۲۰۱۱ کشور چین با تولید ۴۸/۷ میلیون تن کنجاله سویا بزرگترین تولیدکننده و پس از آن کشورهای ایالات متحده (حدود ۳۵ میلیون تن)، آرژانتین (حدود ۳۱ میلیون تن)، برزیل (حدود ۲۹ میلیون تن)، ۲۷ کشور اتحادیه اروپا (حدود ۱۰ میلیون تن)، هند (بیش از ۷ میلیون تن) و مکزیک (حدود ۳ میلیون تن) عمده‌ترین کشورهای تولیدکننده کنجاله سویا باشند. ایران نیز در همین سال با تولید قدری بیش از یک میلیون تن شانزدهمین کشور تولیدکننده کنجاله سویا در جهان باشد.

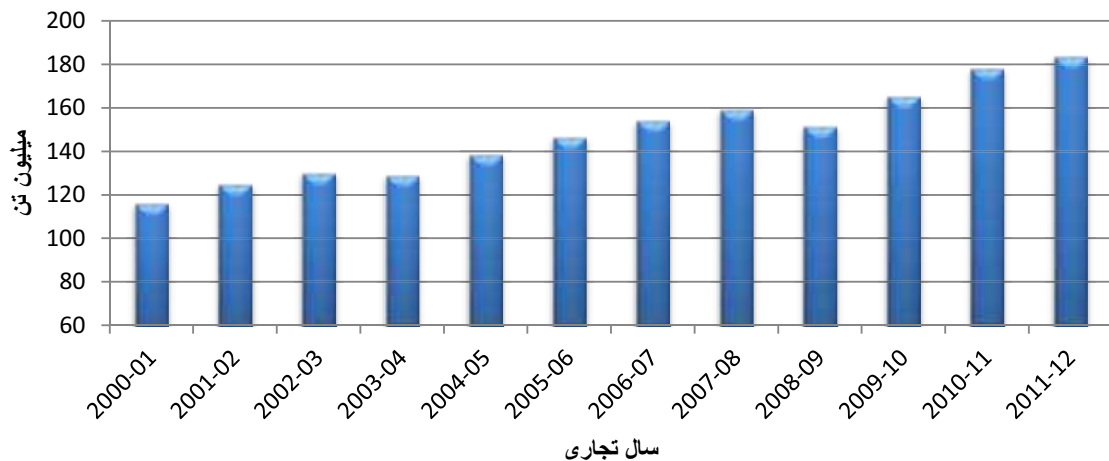
پیش‌بینی می‌شود در سال تجاری^۱ ۲۰۱۱-۱۲ میزان تولید جهانی کنجاله سویا با ۳/۱ درصد افزایش نسبت به سال تجاری ۲۰۱۰-۱۱ از حدود ۱۷۸ میلیون تن به حدود ۱۸۴ میلیون تن برسد. نمودار (۲) روند تولید کنجاله

^۱ دوره ۱۲ ماهه‌ای است که معمولاً از زمان برداشت محصول جدید آغاز می‌شود و برای محصولاتی مانند سویا و ذرت از اول اکتبر تا پایان سپتامبر (از ۹ مهر ماه تا ۸ مهر سال بعد) می‌باشد.

سویا از سال تجاری ۰۱-۲۰۰۰ را در جهان و همینطور برآورد میزان تولید سال تجاری ۱۱-۲۰۱۰ و پیش‌بینی سال تجاری ۱۲-۲۰۱۱، را نشان می‌دهد.

نمودار (۲) میزان تولید سالیانه کنجاله سویا در جهان به تن (منبع USDA)

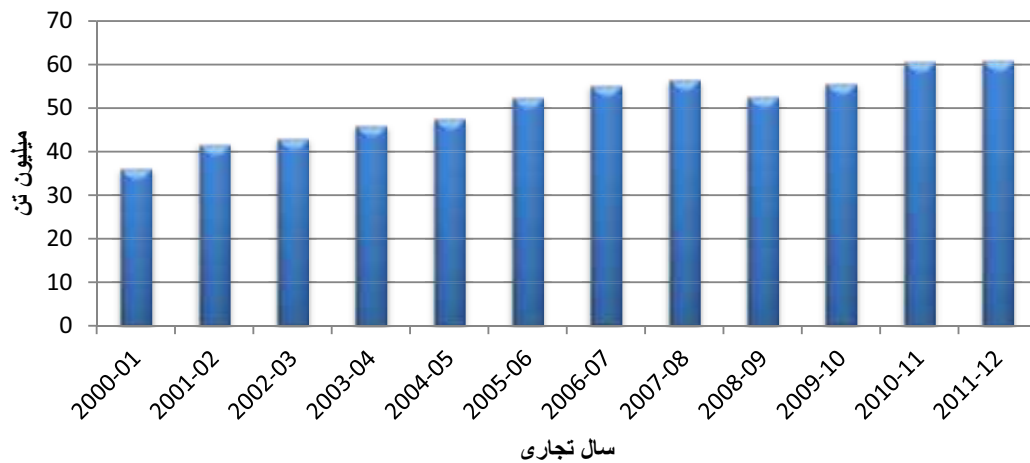
صادرکنندگان

با وجودی که برآورد می‌شود چین بزرگترین تولید کننده کنجاله سویا در سال ۲۰۱۱ باشد اما عمده تولید کنجاله سویا در چین به مصرف داخلی می‌رسد. در این سال کشور آرژانتین با صادرات حدود ۳۰ میلیون تن بزرگترین صادرکننده کنجاله سویا و پس از آن کشورهای برزیل (حدود ۱۵ میلیون تن)، ایالات متحده (حدود ۸ میلیون تن)، هند (حدود ۴ میلیون تن) و پاراگوئه (حدود ۱/۴ میلیون تن) بزرگترین صادرکنندگان کنجاله سویا خواهند بود.

طبق پیش‌بینی‌ها در سال تجاری ۱۲-۲۰۱۱ صادرات جهانی کنجاله سویا به بیش از ۶۱ میلیون تن می‌رسد که ۰/۳ درصد بیشتر از سال تجاری ۱۱-۲۰۱۰ با صادرات ۶۰/۸ میلیون تن و ۹/۶ درصد بالاتر از سال تجاری ۱۰-۲۰۰۹ با صادرات حدود ۵۶ میلیون تن است (جدول ۳). در سال تجاری ۱۱-۲۰۱۰ میزان صادرات کشورهای آرژانتین و برزیل افزایش و صادرات کشورهای هند و آمریکا نسبت به سال تجاری ۱۰-۲۰۰۹ کاهش می‌یابد، البته صادرات کنجاله سویا از آمریکا سومین سال متوالی است که روند نزولی داشته است.

نمودار (۳) میزان صادرات سالانه کنجاله سویا در جهان به تن (منبع USDA)

تقاضای کنجاله سویا

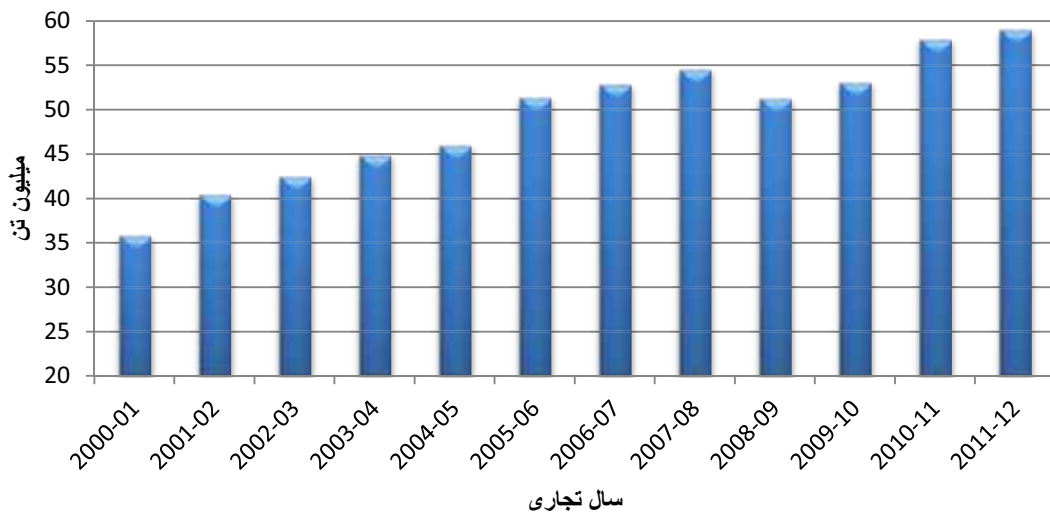
واردکنندگان

پیش‌بینی می‌شود که در سال ۲۰۱۱، کشورهای اتحادیه اروپا با واردات بیش از ۲۳ میلیون تن کنجاله سویا بزرگترین واردکننده خواهند بود. همچنین برآورد می‌شود در سال ۲۰۱۱ پس از ۲۷ کشور اتحادیه اروپا، کشورهای اندونزی (۳ میلیون تن)، ویتنام (۳ میلیون تن)، تایلند (حدود ۲/۶ میلیون تن)، ژاپن (بیش از ۲ میلیون تن)، ایران (بیش از ۲ میلیون تن) و کره جنوبی (حدود ۱/۸ میلیون تن) عمده‌ترین کشورهای تولید کننده کنجاله سویا باشند.

روند واردات سالانه کنجاله سویا بدلیل رشد مصرف این محصول صعودی است، بجز سال تجاری ۲۰۰۸-۰۹ که به دلیل بحران اقتصاد جهانی، واردات این محصول با کاهش مواجه بود، واردات کنجاله سویا در حال بازگشت به روند صعودی است. انتظار می‌رود این روند در سال تجاری آینده نیز ادامه داشته باشد. نمودار زیر روند واردات کنجاله سویا را از سال تجاری ۲۰۰۰-۰۱ نشان می‌دهد. برآورد می‌شود واردات سال تجاری کنونی (۲۰۱۰-۱۱) که در ماه‌های پایانی آن هستیم به ۵۸ میلیون تن و سال تجاری آینده (۲۰۱۱-۱۲) با ۲ درصد افزایش به بیش از ۵۹ میلیون تن برسد.

نمودار (۴) میزان واردات سالیانه کنجاله سویا در جهان به تن (منبع: USDA)

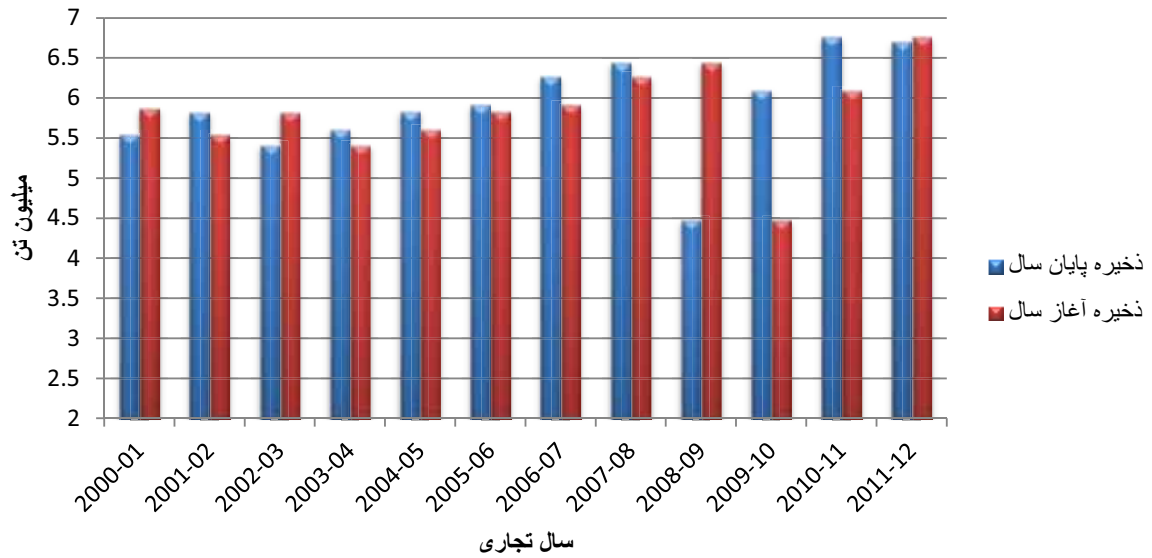
ذخایر کنجاله سویا

ذخایر جهانی کنجاله سویا بین سالهای ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۰ به طور متوسط سالیانه ۰/۸ درصد رشد داشته است. ذخیره آغازین جهانی کنجاله سویا در سال ۲۰۱۱، حدود ۶/۷۷ میلیون تن است که ۶۶ درصد از کل این ذخیره در اختیار برزیل و آرژانتین می باشد. پیش بینی می شود ذخیره پایانی سال ۲۰۱۱ با حدود یک درصد کاهش نسبت به ذخیره آغازین به حدود ۶ میلیون تن برسد و سهم کشورهای برزیل و آرژانتین از ۶۶ درصد به ۷۰ درصد بالغ گردد.

نمودار (۶) میزان ذخایر آغازین و پایانی سالیانه را نشان می دهد. ذخیره پایانی هر سال برابر ذخیره آغازین سال بعد است. بعد از سال تجاری ۰۹-۲۰۰۸ به دلیل افزایش بی سابقه قیمت کنجاله سویا بیشترین کاهش در ذخایر جهانی به وجود آمده بود، اختلاف بین ذخایر آغازین و پایانی رو به کاهش است. پیش بینی می شود میزان ذخایر پایان سال کنجاله سویا در جهان با ۱ درصد کاهش در سال تجاری ۱۲-۲۰۱۱ از ۶/۷۷ میلیون تن در سال ۱۱-۲۰۱۰ به ۶/۷۱ میلیون تن برسد.

نمودار (۶) میزان ذخایر سالیانه کنجاله سویا در جهان به تن (منبع USDA)

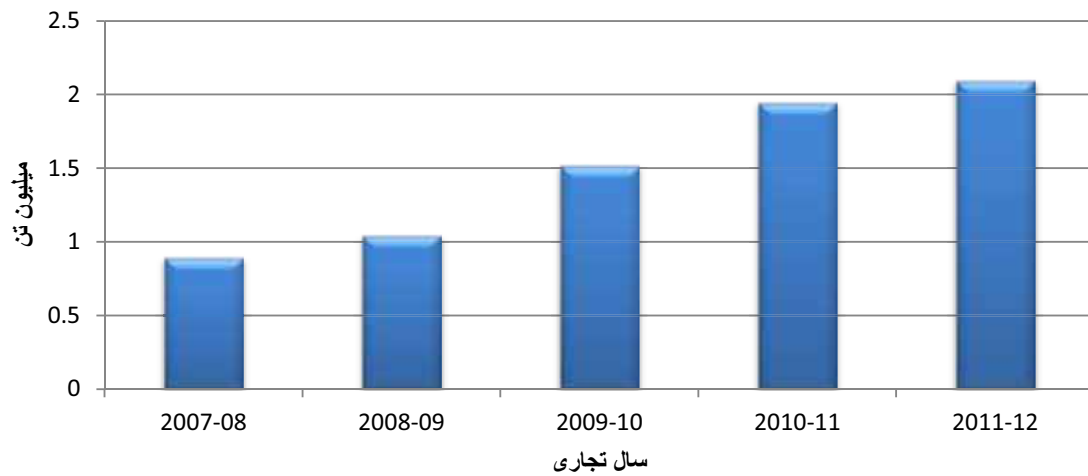
وضع کنجاله سویا در ایران

واردات کنجاله سویا در ایران

نمودار (۷) روند واردات ایران در چند ساله اخیر و برآورد سال جاری و پیش‌بینی سال تجاری آینده را نشان می‌دهد. پیش‌بینی می‌شود ایران در سال تجاری ۱۲-۲۰۱۱ با ۸ درصد افزایش در واردات کنجاله سویا نسبت به سال تجاری ۱۱-۲۰۱۰ از ۱/۹۵ میلیون تن به ۲/۱ میلیون تن واردات برسد.

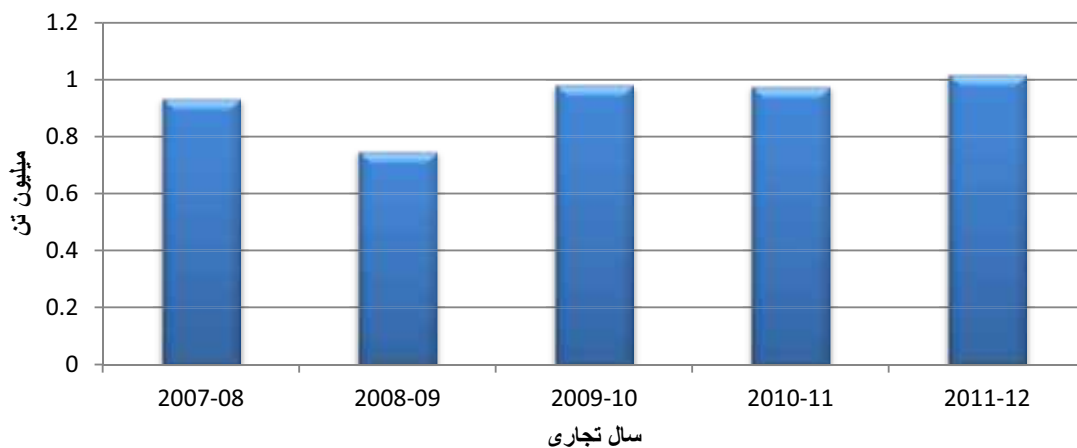
نمودار (۷) روند واردات کنجاله سویا در ایران (میلیون تن) در سال های مختلف (منبع USDA)

تولید کنجاله سویا در ایران

در صورت تحقق پیش‌بینی‌های هواشناسی و افزایش تولید سویا در سال آینده، انتظار می‌رود میزان تولید کنجاله سویا از ۰/۹۸ میلیون تن در سال تجاری ۲۰۱۰-۱۱ به ۱/۰۲ میلیون تن در سال تجاری ۲۰۱۱-۱۲ برسد. نمودار ۸ روند تولید کنجاله سویا در ایران را نشان می‌دهد.

نمودار (۸) روند تولید کنجاله سویا در ایران (میلیون تن) در سال های مختلف (منبع USDA)

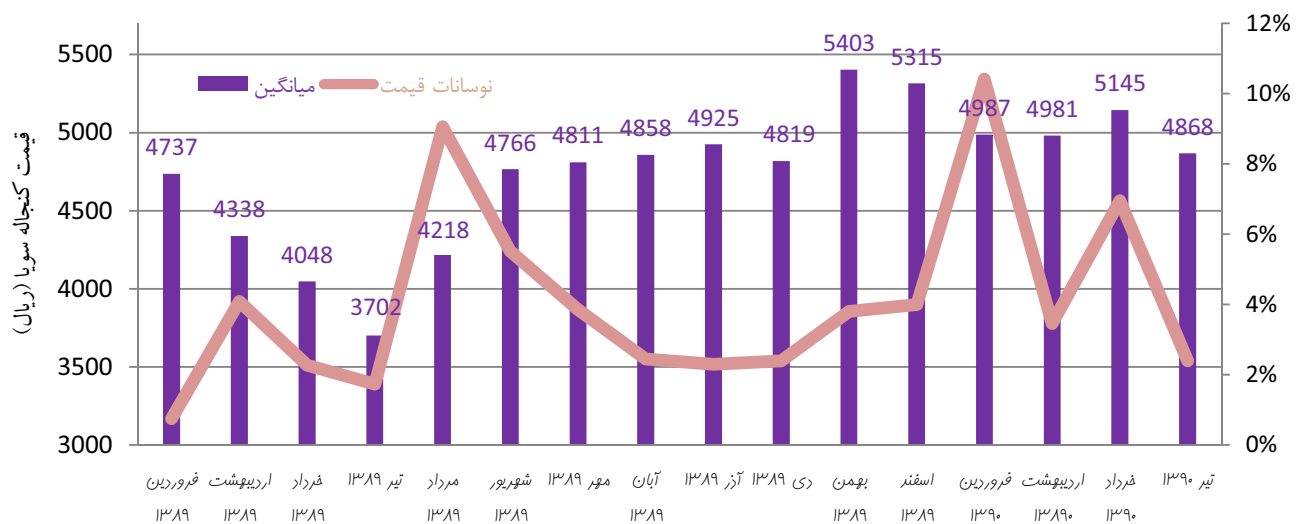

در مجموع پیش‌بینی می‌شود، میزان مصرف کنجاله سویای ایران در سال تجاری ۱۲-۲۰۱۱ (۹۱-۱۳۹۰) از ۲/۹۳ میلیون تن به ۳/۱۲ میلیون تن برسد.

قیمت کنجاله سویا در ایران

نمودار (۹) نشان دهنده میانگین بهای کنجاله سویا و نوسانات آن در ماه‌های مختلف سال ۹۰-۱۳۸۹ می‌باشد. بالاترین بهای کنجاله سویا در بهمن ۱۳۸۹، ۵۴۰۳ ریال و کمترین بهای آن در تیرماه همان سال حدود ۳۷۰۲ ریال بوده است. اختلاف بهای حداکثر و حداقل ۱۷۰۱ ریال بوده است. بهای کنجاله سویا بیشترین نوسان را در فروردین ۱۳۹۰ به میزان ۱۰ درصد و کمترین نوسان را در فروردین ۱۳۸۹ و به میزان کمتر از ۱ درصد بوده است. میانگین بهای کنجاله سویا در سال ۱۳۸۹ حدود ۴۶۴۳ ریال و نوسان آن حدود ۱۱ درصد بوده است.

نمودار (۹) میانگین قیمت کنجاله سویا و درصد نوسانات ماهانه آن در ایران در سالهای ۱۳۸۹ و ۱۳۹۰

تغییرات قیمت کنجاله سویا در ایران از تغییرات قیمت کنجاله سویا در بازارهای جهانی تبعیت می‌کند، با این تفاوت که حدود یک ماه دیرتر و با شدت بیشتر به این تغییرات پاسخ می‌دهد. به طور مثال پس از اوج گرفتن

قیمتهای جهانی در تیر ماه ۱۳۸۹ در مرداد ۱۳۸۹ شاهد افزایش قیمتهای داخلی هستیم، و یا با کاهش قیمتها در اسفند ۱۳۸۹ قیمتهای داخلی در فروردین ۱۳۹۰ به این تغییرات پاسخ داد. البته نباید این موضوع را فراموش کرد که ماههای شمسی و میلادی دقیقا منطبق بر هم نیستند و دارای اختلاف حدوداً ۱۰ روزه هستند.

عوامل مؤثر بر قیمت سویا

زنگ سویا^۱

زنگ سویا از انواع بیماریهای قارچی است که بسیاری از گونههای گیاهی از جمله سویا را آلوده کرده و خسارات فراوانی بجا میگذارد. تحقیقات بسیاری برای درمان بیماری زنگ سویا در جریان است ولی هنوز درمان قطعی برای این بیماری پیدا نشده است. در فصل زراعی سال ۲۰۰۳ این عامل بیماری تقریباً در تمام مناطق کشت سویا در برزیل مشاهده شد و تقریباً ۲/۲ میلیون تن یا تقریباً ۵ درصد از تولید سالانه این محصول در برزیل را نابود کرد.

خوراک دام

کنجاله سویا به عنوان خوراک دام در پرورش طیور، ماهی، خوک، گاوهای شیری و گوشتی کاربرد دارد. در صورت نوسان تقاضا برای انواع گوشت، قیمت کنجاله سویا نیز نوسان مییابد.

قیمت سایر دانههای زراعی

در صورتی که قیمت سایر اقلام زراعی مانند گندم، ذرت، کلزا و... افزایش یابد، امکان دارد برای کشاورزان کاشت سایر اقلام زراعی بجای سویا به صرفه تر شده و در نتیجه میزان سطح زیر کشت سویا کاهش یابد، و طبق قاعده عرضه و تقاضا، با کاهش تولید، قیمت محصول افزایش خواهد یافت. به طور مثال در چند سال آینده با افزایش تقاضا برای اتانول و افزایش قیمت ذرت، این امکان به وجود آمده است که قسمتی از زمینهای کشاورزی که در آنها سویا کشت می شد، به کشت ذرت اختصاص پیدا کند. این اتفاق باعث خواهد شد در سال بعد با کاهش میزان سوپای تولیدی قیمت آن افزایش یابد.

¹ Soybean Rust

آب و هوا

آب و هوای بسیار خشک یا بسیار مرطوب باعث کاهش میزان تولید سویا و در نتیجه افزایش قیمت کنجاله سویا خواهد شد.

کاهش استفاده از فرآورده‌های فرعی گوشت

به دلیل نگرانی‌های مصرف کنندگان گوشت طیور از استفاده از فرآورده‌های جانبی گوشت مانند پودر گوشت (بخاطر احتمال آلوده بودن)، به همراه تمایل به کاهش میزان فسفر اضافی در مدفوع طیور، باعث کاهش سریع استفاده از فرآورده‌های جانبی گوشت در چند سال اخیر شده است. به طور مثال بررسی‌ها در ایالات متحده نشان داده است که میزان اضافه کردن پروتئین حیوانی از ۵ درصد به ۳ درصد در سالهای اخیر رسیده است. این موضوع باعث افزایش استفاده از کنجاله سویا به عنوان منبع پروتئینی جایگزین گوشت در جیره‌های طیور می‌شود.

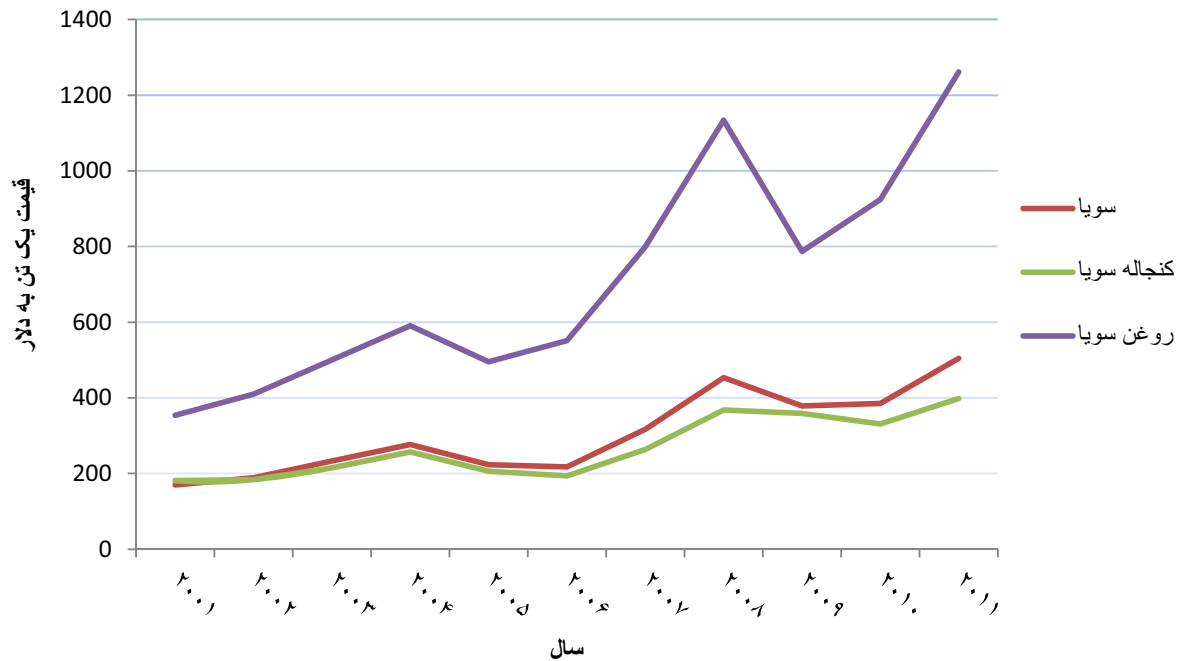
گزارش تحلیلی قیمت سویا در بازارهای جهانی

قیمت مشتقات سویا شامل روغن سویا و کنجاله سویا همبستگی بالایی با دانه سویا دارد؛ در صورتی که اختلاف قیمت این محصولات زیاد شود نشان دهنده تقاضای بسیار زیاد برای یک محصول در مقایسه با دیگر محصولات است. البته فرآیند تولید روغن سویا منجر به تولید روغن و کنجاله سویا به یک نسبت مشخص می‌شود، در نتیجه همیشه تولید یکی از این دو محصول منجر به تولید محصول دیگر با یک نسبت ثابت می‌شود. یک قانون پایه‌ای وجود دارد که اگر تقاضا برای یک محصول فرعی کاهش پیدا کند، در شرایطی که هیچ عامل دیگری تغییر نکند، قیمت محصول فرعی دیگر افزایش می‌یابد. همچنین افزایش تقاضا برای یک فرآورده جانبی سویا باعث افزایش تقاضا برای دانه سویا هم خواهد شد.

قیمت کنجاله سویا بین سالهای ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۰ سالانه ۵/۳ درصد رشد داشته است. اوج قیمت کنجاله سویا در سال ۲۰۰۸ بود که به دلیل کاهش تولید و افزایش مصرف بعلاوه افزایش قیمت نفت، قیمت سویا و روغن سویا تقریباً دو برابر شد، اما شیب افزایش قیمت کنجاله سویا کمتر بود. با آغاز دوره رکود اقتصادی، قیمت سویا و بخصوص روغن سویا کاهش شدیدی یافت ولی قیمت کنجاله سویا تقریباً از کاهش قیمت مصون ماند.

نمودار (۹) قیمت‌های مقایسه ای سویا کنجاله سویا و روغن سویا (دلار به ازای تن)

قیمت کنجاله سویا در بازار بورس شیکاگو^۱ CBOT بر اساس Short ton^۲ به دلار اعلام می‌شود و هر قرارداد پیش خرید کنجاله سویا معادل ۱۰۰ Short ton است. قیمت روزانه این محصول را در بازار CBOT و میزان تغییرات آن را از سایت زیر می‌توانید دریافت کنید:

http://www.wikininvest.com/futures/Soybean_Meal_Futures

پیش خرید کنجاله سویا (Soybean Meal Futures): قیمت کنجاله سویا معمولاً بر پایه قیمت‌های قراردادهای پیش خرید تعیین می‌شود. معمولترین قراردادهای پیش خرید کنجاله سویا قراردادهایی هستند که در بازار مبادلات تجاری شیکاگو (CBOT) معامله می‌شوند. قیمت‌های پیش خرید کنجاله سویا ممکن است در ماه‌های مختلف سال متفاوت باشند، مثلاً قیمت قرارداد پیش خرید مقدار مشخصی کنجاله سویا در ماه شهریور متفاوت از قیمت قرارداد پیش خرید همان مقدار کنجاله سویا در آذر ماه همان سال باشد.

^۱ Chicago Board Of Trade

^۲ معادل ۲۰۰۰ پوند یا ۹۰۷/۱۸ کیلوگرم یا ۰/۹۰۷ تن است.

قیمت پیش خرید کنجاله سویا در تاریخ ۱۵ آگوست یا ۲۴ مرداد ۱۳۹۰ برای تحویل در سپتامبر ۲۰۱۱ (۱۰ شهریور تا ۹ مهر ۱۳۹۰) با قیمت آغازین ۳۴۸/۵ دلار به ازای Short ton (یا ۳۸۴/۱ دلار در تن) معامله شد. حداقل قیمت معامله شده آن ۳۴۸/۵ دلار به ازای Short ton (یا ۳۸۴/۱ دلار در تن) و حداکثر ۳۵۰/۳ دلار به ازای Short ton (یا ۳۸۶/۱ دلار در تن). آخرین قیمت معامله شده آن ۳۴۹/۹ دلار به ازای Short ton (یا ۳۸۵/۷ دلار در تن) بوده است. در جدول شماره ۱ قیمت‌های پیش خرید کنجاله سویا در تاریخ ۱۵ آگوست یا ۲۴ مرداد ۱۳۹۰ برای تحویل در ماه‌های مختلف گزارش شده است. این قیمت‌ها در بازار مبادلات تجاری بر اساس دلار بر Short ton است ولی در اینجا برای فهم ساده‌تر این قیمت‌ها تبدیل به دلار بر تن شد.

جدول (۱) قیمت‌های معامله شده پیش خرید کنجاله سویا در CBOT

قیمت بر اساس دلار بر تن				تاریخ تحویل
آخرین	پایین‌ترین	بالاترین	آغازین	
۳۸۵/۷	۳۸۴/۱	۳۸۶/۱	۳۸۴/۱	سپتامبر ۲۰۱۱ (۱۰ شهریور تا ۹ مهر ۱۳۹۰)
۳۸۷/۸	۳۸۶	۳۸۸/۲	۳۸۶	اکتبر ۲۰۱۱ (۹ مهر تا ۹ آبان ۱۳۹۰)
۳۹۱/۱	۳۸۹/۵	۳۹۱/۸	۳۸۹/۷	دسامبر ۲۰۱۱ (۱۰ آذر تا ۱۰ دی ۱۳۹۰)
۳۹۳/۴	۳۹۳	۳۹۴/۲	۳۹۳	ژانویه ۲۰۱۲ (۱۱ دی تا ۱۰ بهمن ۱۳۹۰)
۳۹۶/۷	۳۹۵/۲	۳۹۶/۷	۳۹۵/۲	مارس ۲۰۱۲ (۱۱ اسفند تا ۱۲ فروردین ۱۳۹۱)

قیمت‌های کامل روزانه پیش خرید کنجاله سویا را می‌توانید از لینک زیر دریافت کنید:

http://www.cmegroup.com/trading/agricultural/grain-and-oilseed/soybean-meal_quotes_globex.html

پیش‌بینی قیمت‌ها در آینده

آخرین گزارش وزارت کشاورزی آمریکا در ۱۹ خرداد ۱۳۹۰ نشان می‌دهد که قیمت بالای کنجاله سویا در سال تجاری ۱۱-۲۰۱۰ بیشتر به دلیل قیمت بالای ذرت بوده است. این گزارش پیش‌بینی می‌کند قیمت کنجاله سویا

در سال تجاری ۱۲-۲۰۱۱ بین ۴۱۳ تا ۴۴۶ دلار در هر تن باشد. طبق پیش‌بینی مؤسسه تحقیقاتی LMC International بریتانیا (شهریور سال ۲۰۱۰) در سال ۲۰۱۲ قیمت روغن و کنجاله سویا، بدلیل افزایش قیمت نفت، افزایش خواهد یافت ولی کنجاله سویا در مقایسه با روغن سویا از قیمت نفت تأثیر پذیری کمتری دارد و شیب افزایش قیمت آن کمتر خواهد بود. همچنین بدلیل افزایش نیاز داخلی کشورهای در حال توسعه مانند برزیل و چین به گوشت، کنجاله سویای تولیدی آنها بیشتر به مصرف داخلی خواهد رسید.

طبق پیش‌بینی مؤسسه تحقیقاتی LMC International بریتانیا در شهریور سال ۲۰۱۰ روند قیمت کنجاله سویا با یک روند رو به رشد در سال ۲۰۱۲ بار دیگر به بالاترین سطح خود خواهد رسید، اما پس از آن روند رو به کاهشی را تا سال ۲۰۲۰ تجربه خواهد کرد. جدول (۲) تغییرات قیمت مشاهده شده و پیش‌بینی شده این مؤسسه را نشان می‌دهد.

جدول (۲) نرخ تغییرات سالیانه (محاسبه شده و پیش‌بینی شده) در قیمت جهانی سویا و محصولات آن و ذرت (درصد تغییرات به ازای سال)

بازه زمانی	سویا	کنجاله سویا	روغن سویا	ذرت
۱۹۷۰-۲۰۱۰	۱/۳ %	۱/۳ %	۱/۲ %	۰/۵ %
۲۰۱۰-۲۰۲۰	-۱/۰ %	-۱/۳ %	-۱/۹ %	۱/۰ %